

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Prosodia In Vocabularium Bilingue, Latinum, Et
Lusitanum, Digesta, In Qua Dictionum Significatio, Et
Syllabarum Quantitas Expenditur**

Pereira, Bento

Eborae, 1732

Breves de que usavam os antigos na letra A.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60012](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-60012)

- Auxiliu[m], i, h.g. *O soccorro, & ajuda.* 2.b. *Virg.* 1. *Aeneid.*
Auxiliumque via, veteres tellure recludit.
 Auxilior, aris, atus sum. *Soccorrer, trazer gente pera ajuda.* 2. b. *Plin.*
 Auxilio, as. *O mesmo. Diomed. apud Calep.*
 Auxiliaris, & re. *Consa, que soccorre.* 2. b. p. l. *Onid.* 9.
Met.
 Auxiliarius, a, um. *O mesmo.* 2. b. 4. l. *Cic.*
 * Auxiliatus, ūs, m. g. *O soccorro. Lucret.* 5. *apud Calep.*
 Auxiliator, oris, m. g. *O que soccorre, & ajuda.* 2. b. p. l.
Quintil.
 * Auxiliatrix, icis, f. g. *A que soccorre. Non inveni,*
 * Auxilla, æ, f. g. *A panellinha. Feit.*
 Auximum, i, n.g. *Cidade de Piceno.* p. l. *Plin.*

- * Axamenta, orum, n. g. pl. *Versos, que cantavam os Santos. Amalh.*
 * Axè, adverb. *Amontoadamento. Amalh.*
 Axenus, a, um. *Consa que nam dà hospedagem.* p.l. *Amalh.*
 Axia, æ, f.g. *Cidade dos Lacos, & outra de Italia.* *Ptolem.*
 Axiae, arum, m. g. pl. *Povos de Sarmacia.* p. b. *Calep.*
 Axiaes, is, m. g. *Rio de Sarmacia.* p. b. *Calep.*
 * Axicia, æ, f. g. *A usoura. Calep.*
 Axiculus, i, m. g. diminut. *A taboa pequena.* 2. p. b. *Colum.*
 Axilla, æ, f. g. *O saco do braço. Vide Calep.*
 Axina maior. *A madre sylva. Difsc.* 2. l.
 * Axim, pro Egerim. *Antiquit. Pacuv.*
 Axinomantia, æ, f. g. *Hum genero de magia.* *Plin.* p. l. ex *Thef.*
 Axiochus, i, m. g. *Hum Philosopho.* p. b. *Thef.*
 Axioma, atis, n. g. *A autoridade, ou sentença comum.* p. l.
 Axiomata, um, n. g. *Os principios geraes, & certos das sciencias.* *Apud Dialeticos.* p. b.
 * Axiomatici, orum, m. g. pl. *Os que tem dignidade publica.* p. b. *Amalh.*
 Axion, onis, m. g. *O irmam de Alphebea.* inc. b. *Calep.*
 * Axitosi, orum, m. g. pl. *Os que se ajuntam a fazer a mesma causa.* p. l. *Feit.*
 Axis, is, m. g. *O eixo: a parte septentrional do Cœo, & huma sfera na India.* *Vid: Calep.*
 Axes, itum, m. g. *As taboas cortadas.* *Gell.* l. 2. c. 12.
 Axium, ii, n. g. *Cidade em Mystra.* *Ptolem.*
 Axius, ii, m. g. *Rio de Macedonia.* *Plin.* l. 4.
 * Axo, as, avi, atum. *Nomear. Inusitat.*
 Axon, onis, m. g. *Rio em Ásia menor.* inc. b. *Calep.*
 Axona, æ, m. g. *Hum rio de França.* 2. b. *Axon. in Mos.*
Non tibi se Liger anteferet, non Axona praceps.
 * Axones, um, m. g. pl. *As taboas das leys de Salon.* 2. b. *Am.*
 Axones, um, m. g. pl. *Povos de França.* p. l. *Lucan.* 1.
E Bituris, longisque leves Axones in armis.
 Axungias, æ, fg. *A gordura interior do porco.* *Plin.* lib. 2. 8.
 Axungiare, Untar com gordura de porco. p. l. *Amalh.*
 Axylus, i, m. g. *Norte de hum Troiano.* p. l. *Homer.*

- Aza, æ, f. g. *Lugar da menor Armenia.* *Plin.*
 Azanais, um, g. *Monte de Arcadia.* *Stat.* *apud Calep.*
 Azana, æ, f. g. *Regiam de Ethiopia.* 2. l. *Plin.*
 Azanes, um, m. g. pl. *Povos de Arcadia.* 2. l. *Thef.*
 Azania, æ, f. g. *tive Azanium, ii, n. g. Cidade de Ásia menor.* *Thef.*
 * Azaria. *Os dados.* *Lex. Grac.*
 * Azarolus, i, f. g. *A ninfaria arvore.* p. l. *Amalh.*

- Aziris, is, f. g. *Cidade de Armenia menor.* 2. l. *Ptolem.*
 * Azelus, a, um. *Consa sem zelo.* 2. l. *Amalh.*
 Azorus, i, f. g. *Cidade de Paphlagonia.* *Steph.* 2. l.
 * Azonus, a, um. *Consa desatada.* 2. l. *Amalh.*
 Azotus, i, f. g. *Cidade de Syria.* p. l. *Thef.*
 Azotius, a, um. *Consa della Cidade.* *Calep.*
 Azymus, a, um. *Consa, que nam estã levada: unde panis azymus. O pam esmo, & sem fermento.* 2. b. *Vide Calep.*

Breves de que usavam os antigos na letra

- A. Augustus, vel, avius, assoles, aut, aliquando, age, agrum, aiunt, anus, absolvo, absoluto.
 A.A. Augustus, Augusta, Augustalis.
 A.A. apud agrum, aurum, argentum.
 A. A.C. ante auditam caufam. A. A. A. Augusti.
 A. A. A. F. F. Æbre, argento, auro, flato, feriendo, vel flando, ferendo.
 A.A.A.F. QU. TY. Auri, argenti, æris, flator fabrica, Quininalis Tyberini. A. A. S. L. M. apud agrum sibi locum monumenti.
 A. AT. ante auditia.
 A.B. alia bona. ABN. abnepos. ABS. absolutus.
 A. B. V. à bono viro A. B. V. C. ab urbe condita.
 A. C. alias civis. AC. actio. ACC. acceperat, accepta.
 ACIN. actionem. ACON. actionum. A. C. V. clara viro.
 A. CUB. AUGG. à cubiculis Augustorum.
 A. CSL. à consulibus. A. C. S. L. E. C. à consiliis legationis, & civitatis. AC. MR. Ancus Martius.
 AC. D. Q. T. P. actione dotis, quæ tibi petitur.
 AC. D. N. actione Domini nostri.
 A. COSS. CL. à consulibus, vel consiliariis civitatis.
 AC. L. AQ. actione Legis Aquiliae.
 A. C. P. VI. ad caput pedes sex.
 A. C. S. L. E. C. à consiliariis suis legionis, & civitatis.
 AD. auditor. AD. E. ad exactorem, effectorem. AD. ad finem.
 AD. L. ad locum. ADIAB. Adiabenicus. ADI adiutor.
 ADI. P. adiutor provinciæ, patriæ, pop. ADN. ad nepos
 ADP. vel ADOPT. adoptivus A. QSR. ad Quastorem.
 A. D. P. ad diem pridie. AD. D. ad Diostoridem, ad discordiam.
 AD. adeit. AD. F. ad frontem. ADLR. adulteravit.
 AD. P. XII. ad pedes duodecim.
 ÆDIL. Ædilis. ÆDILL. C. Ædiles Curules.
 ÆDIL. PL. Ædilis pleb. ÆG. æger. ÆQ. P. æqualis persona.
 ÆR. æratium. ÆR. C. ære collato. ÆR. P. ære publico.
 Æ. D. ædem dicavit. ÆD. S. ædem sacravit, ædibus facris.
 ÆD. IN. M. ædis inscripsit meridie.
 ÆR. ST. æratio Saturni. A. F. alio facto.
 A. F. P. R. ante factum post relatum, actum fide Pub. Rutilii. Æmilius fecit, plectitur Rutilius.
 AG. agit, agil, Agrippa, agro. AGT. agitur. AGO. agot.
 A. G. Aulus Gellius.
 A. I. à judge. ACT. MT. actionem mandati.
 A. H. alius homo. A. L. alia lege.
 A. L. Æ arbitrium litis affirmanda.
 AM. amicus. AM. N. amicus noster.
 AM. P. amabilis persona.
 AMS. amicus. AVR. aurum, aureum. AMN. amansissimus.
 AM.

A

AM. NT. AM. AN. amicus noster amarissimus.
AMPHITR. amphitheatum. A. M. D. Augusti manus
divina.
AN. Annus. AN. N. ante noctem. AN. M. actionem
mandati.
ANN. annis. ANT. antea. ANT. T. C. ante terminum
constitutum.
ANG. P. Angelus percussit. ANM. anima.
ANN. SEN. Anneus Seneca. A. O. alii omnes.
AO. P. auctor puro, positio. AP. JUD. apud judicem.
APP. Appius, appellat. A.P.Q. Atilius Publius, Quintius.
A. P. R. C. anno post Romanum conditam. AP. N. apud nos.
APPN. appellantur. APPS. CLU. Appius Claudius.
A. P. CLN. ad pedes columnae. ARM. P. arma publica.
ARM. E. arma ejus. ARC. arca. ARG. argentum.
ARR. Arrius.
A. S. TT. à supra tectis. A. S. à suis. A. S. L. F. à sua
lege fecit.
AT. autem. A. TE. à tergo. A. T. M. D. O. aio te mihi
dare oportere.
ATQ. atque. ATR. authoritas, author. A. TR. Aulus
Trebatius.
A. T.P. annuo tempore.
A. TT. ante titulum.
A. TR.T.P. ad turrem Tarpeiam.
A. T. AB. adolescentes testiculos abscedit. A. TT. ante
titulum.
AUG. Augustus. AUG. N. Augustus noster. AUR.
Aurelius.
AUT. vel AUTS. vel AUC. auuthoritas, authoratus,
auctor.
AUT. P. R. auctor provinciae Romanorum. AUGG.
Augusti.
A. U.C. ab Urbe condita. A. X. annis decem,

B A.

* Baál, Hebr. indecl. acc. in ult. *Idolo de Jupiter Tyrio, Deos falso dos Gentios, & Samaritanos.* p. l. Prud.
Fluxerat ornatus caput, & jam coitile Baál.
Sed. 1. b. Paulin.
Tunc coluere Baál, tunc elegere Barabbam.
* Baalim. Hebr. plur. *Nome geral para todos os ídolos masculinos, assim como Astaroth para todos os femininos.* Bibl. Calep.
Baaras. *Nome de hum valle, & de huma planta notável de cor flammante, que lança raios de noite, & assusta os diabos dos corpos.* Vide Joseph. de Bell. Iuda. lib. 7. c. 25.
* Baba. *Voz de criança balbuciente.* Item, *homem tolo.* Amalh.
* Babactes. *Hum dos nomes de Baccho.* Calep.
Babba, æ, f. g. Fêz, Cidade Africa. Plin. l. 5. c. 1.
Babá, pro Papæ. *Interjeções admirativas.* 1. b. Plant. Pseud.
* Babalon. *Parte pudenda, & vergonhosa.* Amalh.
* Babare, pro garrirre. Chilratear. Amalh.
Pro vagire, ait Gaza. Chorar a criança. Lex. Philol.
* Babel. Hebr. acc. in ult. *Vide Babylon.* 1. b.
* Baben. *Collar de ouro.* Lex. Philol. Vide Baen.
* Babiger. *O parvo, lonco.* Isid. Glos.
Babilas, æ, m. g. S. Bispo de Antiochia. p. b.
* Babit, pro gloriatur. *Gloriarse.* Sup. pro superbit. Ensoberberse. Glos.
Babrantium, ii, n. g. *five Babras.* Lugar junto da Ilha Chio.
Unde Babrantius. *Nome gentil.* Steph.
* Baburrus, i, m. g. Babosus, i. O tolo inepto. Unde Baburus, a, um. *Cousa parva.* Isid. Glos.
Babylon, onis, f. g. *imp. long.* *Babylonia, Cidade famosa*

B A

de Mesopotamia. 1. 2. b. *Vide Calep. Stat. 3. Sylv. 2.*
Antique Babylonis opes. .....
Babylonia, æ, f. g. *Regiam de Asia maior.* 1. 2. b. 3. l. 4. b.
Plin. Strab.
Babylonicus, a, um. *Cousa de Babylonica.* 1. 2. b. 3. l. 4. b.
Mari. 8. 2. 4.
Non ego prætulerim Babylonica pieta superbè.
Babylonius, a, um. *O mesmo.* Luc. l. 6.
Monia marentur refugi Babylonica Paribi.
Babyrfa, æ, f. g. *Castello fortissimo em Media.* Strab. l. 11.
Babyrace, f. g. *Cidade de Persica.* S. eph.
Bacadónia, æ, f. g. *Parte austral de Macedonia.* Ptol.
* Bacantes, æ, m. g. *O ocioso, preguiçoso.* Glos. Suid.
* Bacantia, æ, f. g. pro Saburra, *O lajro da nao.* Glos. 1. b.
Bacanum, i, n. g. *Tornaco, Cidade dos Nervos.* Ptol.
* Bacar, ris, n. g. *Vaso de vinho.* Vide Bacrio. Fest.
* Bacafis, is, f. g. *Buxo arvore.*
* Bacauda, æ, m. g. *O ladram, rebellado, facinoroso.* Lex.
Philol.
Bacca, æ, f. g. *A baga, & fruto meúdo das arvores.* v. g.
de louro, oliveira, &c. Calep. Item a pedra preciosa.
Idem.
* Baccal. *Esquife, ou tumba.* Isid. Glos.
Baccalaurus, i, m. g. vel Baccalaureus. *O bacharel, primí-*
ro grao em qualquer scienzia. Calep.
Baccalia, æ, f. g. *Castela de louro.* Plin. l. 5. c. 13.
* Baccana, æ, f. g. *Vaso de agua.* Cerd. Adv.
* Baccapulus, i, m. g. *Vide Baccal.* Idem. p. b.
Baccar, ris, n. g. vel Bacchar. inc. b. *O marroio negro,*
herba contra o olhado. Diose. Virg. Ecl. 7.
An si ultra placitum laudari, baccae frontem.
Cingite, ne vati noceat mala lingua futuro.
* Baccarium, ii, n. g. *O mesmo, que Baccana, Baccar, Bas-*
crio. Vaso de agua. Fest. Cerd. Adv.
Baccatus, a, um. *Cousa cheia de bagas, ou ornada de pedras*
rica. p. l. Virg. 1. Eneid. ..... Colloque monile
Baccatum, & duplícem gemmis, arroque coronam.
Baccifer, a, um. *Cousa, que traz bagas, ou pedras preciosas.*
2. b. Ovid. 2. Amor.
Dat quoque bacciferam Pallada rarus ager.
Baccula, æ, f. g. diminut. ex Bacca. A bagajinha. p. b. Plin.
l. 2. 5.
* Bacchana, æ, f. g. Obra curiosa.
* Bacchania, æ, f. g. Ofúvor. Pap. Cathol.
Bacchar, is, n. g. vel Baccharis, is, f. g. inc. b. *Vide Baccar.*
Item, Diose. Plin. Outros lhos chamarão, nardo rustico, &
luvas de S. Maria. Ruell. l. 5. c. 37.
* Baccharium, ii, n. g. Vaso vinario. Cathol.
* Bacchæum, æi, n. g. O cinto, ou cingidouro.
Bacchemon, onis, m. g. *Filho de Perseo, & Andromeda.*
Lat. Vide Calep.
* Bacchen. Collar, ou gargantilha de ouro. Cathol.
Bacchi. *Castela de peixe.*
* Bacchia, æ, f. g. Hum genero de vaso. *Vide Bacrio.*
Bacchides, dis, m. g. p. b. *Hum Capitam.* Strab. l. 12.
Bacchitides, dis, m. g. p. b. Poeta Lyrico.
Hum Satrapa dos Assyrios. 1. Machab. c. 9.
Item, patron. Filho, ou neto de Baccho.
Bacchilio, onis, m. g. Rio, que nasce dos montes Vicesos
nos. Calep.
* Bacchinum, ii, n. g. *Vaso de vinho nos sacrificios de Baccho.*
Item, o templo de Baccho. Amalh.
Bacchius, ii, m. g. *Hum gladiador famoso.*
Bacchius pes. O pé metrico, que consta de tres syllabus. 1.
b. 2. 3. l. Ut amicos. Amalh.
Bacchus, i, m. g. *Baccho, filho de Jupiter, tido por Deos*
dos vinhos, & pelo mesmo vinho. Teve muitos nomes.
Dionysius, Liber, Oziris, Brumias, Lenaeus. *Vide*
Calep.
Baccha, æ, vel Bacche, es. *Sacerdotiza de Baccho.* Claude
4. Trist. 1.